

Izhaja:

10. in 25. vsakega
meseca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto I.

V Celovec 10. septembra 1882.

Št. 17.

Živio! Slava!

Presvitli cesar **Franc Jožef** so na Koroškem.

Kdor Koroški svet pozna, vedel bode, da se bojo presv. cesar mudili in vozili naj več po slovenskeji zemlji; od Gospešvete gorej do Naborjeta in Predila je zemlja skoraj vsa slovenska. — Slovenci! spoznajte to veliko srečo in čest, bodite ponosni in hvaležni!

Prav imate Slovenci, da le vsi gorite zvestobe in ljubezni do svojega cesarja; kajti presv. cesar Franc Jožef vam varujejo vaše najprve, največje svetinje.

Prva svetinja vam je sveta vera. Slovenci ste katoličani; tudi presv. cesar kažejo in branijo sv. katoliško vero. Vsako leto prejemljejo sv. zakramente, vsako leto spremljajo presv. Rešnje Telo na Dunaji v slovesnem obhodu, vsako nedeljo, da! včasih tudi še v vsednjih dneih hodijo k sv. meši, in svetega Očeta papeža imajo v visokej česti. In ko je pred nekterimi leti tudi vihar v Avstriji se vzdignil proti katoliškeji cerkvi, zaklicali so presv. cesar: Do sem le in ne dalej. Zatorej so kardinalu v Pragi djali res prav ponižno: „Jaz sem katolišk knez; akoravno še nisem za katoliško cerkev veliko storil, sem pa vendar veliko hudega zabranil.“

Druga svetinja vam je slovenski jezik. To ni res, kar nekteri trdijo, da vi za svoj materni jezik malo marate, da hočete le nemški jezik v šolah in kancelijah: tako neumni in abotni ja niste, to bi bil narobe svet. To je resnica, da vi najbolj štimate in ljubite svoj materni jezik, da pa tudi ne zaničujete in sovražite nemške besede. Dobro vam je pa tudi znano, kdo je vaš slovenski jezik tako povišal in počestil, pa mu dal tiste pravice, ktere imajo drugi jeziki. Presvitli cesar Franc Jožef so očitno govorili te-le besede: „Izrečem svojo trdno voljo, da povsod, kjer gre za različne jezike in narodne zadeve, nikakor ne bom pripuščal, da bi se narodom kjekoli kakošna sila ali stiska delala, in da se bodem na vso moč zoperstavljal vsakemu početju, ktero kakorkoli žali pravice jezika in narodnih pravic.“ Zatorej so si cesar tudi izbrali tako ministerstvo, ki deli vsem narodom enake pravice, nareja mir med narodi in ne pripušča, da bi se kak narod na steno pritiskal.

Tretja vaša svetinja je sreča in blagostanje. Presv. naš cesar ne delajo sami postav, ne vladajo sami. Imajo ministre in zборе, ki narejajo postave. Do leta 1879 to ni šlo po sreči; blagostanje in sreča cesarstva, dežel in narodov je šla rakovo pot, kar čutite tudi vi.

Pa tudi tukaj so presv. cesar djali: Do sem le in ne dalej! Razpustili so liberalne ministre in zbrali si konservativne, ki si z večino državnega zbora na vso moč prizadevajo zaceliti skleče rane in spet narediti Avstrijo slavno in močno, narode pa srečne in zadovoljne. Pa tudi presv. cesar sami delajo tako, da jih občuduje, hvali in slavi vesoljni svet: Vsako leto delijo milijone iz svoje denarnice za dobrodejne namene.

Slovenci! prav torej imate, da čestite in ljubite presv. cesarja in da stojite za Njega z dušo in telesom trdno in nepremakljivo kakor velikanske naše pečine!

Naj gorijo po hribih in gorah svitli kresovi, naj vihrajo slovenska bandera, naj pokajo movžarji, naj pojó zvonovi, in naj odmeva po naših pečinah in planinah gromoviti klic:

Presvitli cesar Franc Jožef

Živio! Slava!

Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gine.

Kaj se ima v ljudskeji šoli učiti?

Da bomo prav in moško povedali, kaj se ima v ljudskeji šoli učiti, je treba pomisliti na to, kar smo rekli od cilja in konca ljudske šole. Kdor v, zakaj je ljudska šola, bode tudi lahko odgovoril, kaj se ima v ljudskeji šoli učiti, da ona svoj namen doseže in svojo nalogo spoli.

Namen in naloga ljudske šole je pa: človeka tako omikati in izobražiti, da postane moder zemljenčan, zvest državljani in srečen nebeščan. Zategadelj se ima v ljudskeji šoli učiti:

1. Krščanski nauk ali verozakon. Ta nauk naj zapopada katehizem, zgodbe svetega pisma nove in stare zaveze, cerkvene obrede ali ceremonije in cerkveno dogodivščino. Pa tudi vse to še ni dovolj, temuč potreba je, da krščansko — katoliški duh tudi še vse druge predmete ljudske šole prešinja, oživlja in požlahtnuje.

2. Govoriti, brati in pisati v maternem jeziku; v tistih deželah in krajeh, kjer sta dva jezika v navadi, je pa tudi prav dobro in koristno, da se otroci tudi v drugem deželni jeziku vsaj govoriti in brati učé, vendar tako, da prva in prava naloga ljudske šole škoda ne trpi.

3. Rajtati iz glave in pismeno, posebno iz glave.

4. Risati (Zeichnen) in tudi nekaj od merišta (Geometrie).

5. Poznavati stvari, ki se na zemlji najdejo: človeka, živali, rastline in kopanine, — dalej tudi nebo in kar se nad nami vidi in godi: učiti se mora natoroznanstvo (Naturkunde).

6. Poznavati zemljo, na ktereji živimo, posebno domačo deželo in državo: učiti se mora zemljopis (Geographie).

7. Poznavati dogodbe, ki so se na svetu in posebno, ki so se v domačej deželi in državi godile: učiti se mora dogodivščina (Geschichte).

8. Slednjič peti, kar je zlasti za Slovence, ki tako radi in tako lepo pojó, prav imenitno.

To je osmero naukov, kterih se ne sme nobeden zanemarjati. „Oho! bode kdo rekel, kam s toliko reči? Saj ni treba toliko znati, to je za modrijane.“ Le počakaj, dragi prijatelj! mi bomo dokazali in spričali, zakaj tako mislimo in pišemo, — bomo dokazali in spričali, da ljudska šola v sedanjih časih drugače svojega namena doseči in svoje naloge spolnovati ne more: vsi imenovani predmeti so torej neogibljivo potrebne reči ljudske šole.

To sem pisal v „Šolskem Prijatelju“ že leta 1852, torej že pred tridesetimi leti! Prenapi Nemci in nemčurski Slovenci! berite besede: „Po tistih deželah in krajeh, kjer sta dva jezika v navadi, je pa tudi prav dobro in koristno, da se otroci tudi v drugem deželni jeziku govoriti in brati učé.“ Berite to in povejte: Ali vas ni sram, da v enomer trobite in lažete, mi hočemo nemški jezik čisto iz slovenskih šol pahniti in mi hočemo zabraniti, da bi se slovenski otroci tudi kaj nemškega naučili. Ali vas ni sram, da tako lažete? Jezik za zobe!

Prenapi Nemci in nemčurski Slovenci berite ta sostavek še enkrat in spoznali boste, da

bi slovenski otroci bili dosti podučeni, če bi te predmete znali, od kterih trdimo, da se morajo v ljudskeji šoli učiti. Lehko in z veseljem bi odraščeni slovenske bukve prebirali, se podučevali in v omiki napredovali; zraven bi pa še tudi nemški več znali, kakor se v sedanjej nemškeji šoli naučijo. Grda, nesramna laž je, da hočemo slovensko ljudstvo le nepodučeno, neumno in sirovo imeti, da vse ložej za nos vodimo. Grda laž je to: jezik za zobe!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Volitve.) Za deželni zbor je bil voljen gosp. P. Lax; dobil je od Nemcev in nemškutarjev 57 glasov. Naši Slovenci so nekteri kot volilni možje ostali doma, kakor jim je bil „Mir“ priporočal; kteri pa so prišli, ti so pa enoglasno volili zmerne, poštenega Nemca gosp. Lacknerja, župana v Sokolovem, ki je dobil 16 glasov. V Rožnej dolini so vse občine volile prav lepo slovensko, — slava jim! Borovlje so po starej navadi volile tri liberalne Velikonemce; kako pa si je čisto slovenska občina Podlubljel izbrala za volilne možje tri znane nemškutarje, nad tim bi človek lahko iz kože skočil. Plajberžani in Kaplovčani kje pa ste bili? — V državni zbor je bil v Št. Vidu in Wolfsbergu izvoljen g. G. Hock, znan Velikonemec in liberelec; gosp. Zojer, kandidat konservativne stranke je padel.

Iz Repl v Šmihelski fari. (Vsake mu svoje.) V 15 št. „Mira“ nekdo iz Vogrč poroča, kako da so zidali lepo šolsko hišo in kako plačujejo, da bi si človek pavce spahnil. Res je to, pa pozabil je omeniti, da smo jim pomagali šolski križ nositi tudi mi prebivalci dveh sosednih vesi v Št. Mihelski fari. Primorali so tudi nas, da smo vozili kamenje, opeke in da tudi mi plačujemo. Le škoda, da je Vogrska šola le bolj nemškutarska. Gosp. učitelj so res prijazen in pošten Slovenec; pa kaj hočejo, ko so drugi gospodje nad njimi, ki le bolj na nemško stran tiščijo! Da bi imeli slovensko šolo, ki bi učila naše otroke naj prej slovensko, in potem še le nemško! oj! kako radi in veseli bi tudi težko butaro nosili, ki nam jo naklada nova šola! Vse bi radi in veseli plačevali, posebno ker nam je Bog dal dobro letino.

Kmet v Repljah.

Iz Bistrice v Rožnej dolini. (Pranganje; sv. nedelja; Dravsko ravnanje.) Prvo praganje na Bistrici se nam je zabranilo zavoljo neke bolezni, od ktere se prej ni toliko slišalo. Gospode, ki je to prepoved sprožila, se je tisto nedeljo nekaj odpeljalo proti Celovcu, nekaj proti Rožeku, kjer so se pri Markljau dobro oddehnili in opravili božjo službo. Timbolj nas je veselila cerkvena slovesnost v nedeljo po sv. Lorencu. Movžarji so pokali, zvonovi so peli, pesmi so se razlegale in velika truma ljudi je šla v lepi procesiji za sv. Rešnjim Telesom. Fužinski delavci vsako leto s svečami v rokah spremljajo slovesni obhod in položijo svoje sveče za dar v cerkvi na oltar. Ljudje so bili vsi dokaj veseli, ko so letos vidili, da tudi fužinski vodja gosp. Tobeitz gre, svečo v roci drže, s procesijo na čelu svojih fužinskih delavcev. Slovenci so verni in pobožni

pa radi vidijo, da je tudi gospôda verna in po-božna. Ravno tako bi bilo tudi vse veselo, ko bi se po fužinah prav po cerkvenih postavah posvečevale sv. nedelje. Res da se je pri tej reči že marsikaj na boljše obrnilo, pa vendar je še to ali uno, na čem se verno ljudstvo spodtika. Postavim: če se dela v nedeljah, ko ni tolika sila in potreba, ali pa: če gospodje v Sveče gredé srečajo Bistričane, ki že od božje službe domu grejo. To se pravi pohujšanje napravljati. - Po zimi se bode v Krajah, Svečah in na Polani Drava ravnala. Potreba je velika, ker pod temi vasmi Drava hudo dere in jemlje. Dravske stavbe bojo stale nekaj čez 13.000 gld. Od teh bo erar plačal 40, dežela tudi 40 in posestniki 20 procent. Torej erar in dežela vsak po 5200 gld., posestniki 2600 gld. Bog daj srečo!

Iz Žihpolske okolice. (Še ena stara klobasa.) Že sem povedal od Žihpolskega gospoda župana zastran nekega rezervista v Humčah neko staro novico. To, da sta dva mogočnejša pri poslednji volitvi volilnih mož propadla in nobeden nju voljen ni bil za volilnega moža, to me napeljuje povedati, odkod to pride; kako se je to zgodilo? Naš župan je pri tistem zboru v „Steir. Weinhalle“, kjer so protest zoper gosp. dr. Vošnjaka kovali, veliki zvonec nosil in s to svojo nemškutarijo nas Slovence razžalil: Kdor našo materno, slovensko besedo zamečuje, tudi nam Slovencem v medoče bije. Ta nemškutarija je pa zraven še spomin na neko staro historijo zbudila; in to je tista stara klobasa, ktera je zgorej omenjena.

Pred nekaterimi leti se je na Žihpoljah stavila nova šolska hiša. Bil je iz Celovca poklican nek inženir, naj popred prerajta, koliko bode nova hiša veljala, to je: naj naredi stavbeni načrt (Bauplan). Naredil ga je in narajtal okoli 3500. Ta stavba bi se imela oddati po tako imenovanej minundo-licitaciji ali po zmanjševalni dražbi. Pri občinski seji sta pa znala dva velikaša reč tako sukati, da se to ni zgodilo. Povdarjalo se je, da bode občinski zastop za to skrbel, da bode stavba prav dober kup in pa „bolj fest“. Res, prostor se je kupil čudno dober kup, tako da je posestniku dolgo, celo do smrti po ušesih šumelo; - tudi se je veliko razdrobljenih opek ali ceglov v zidarijo porabilo. Pa vendar je šolska hiša pri vsem tem blizo tisoč rajnišev več stala, kakor je bil inženir prerajtal, in hiša je bila tako „bolj fest“, da je prvi veter vso streho raz nove hiše raztrgal in razmetal. Bila je nova hiša brez strehe. Nad vsem tem so občinski odborniki vsi le strmeli, in eden izmed njih, po domače Kumer v Dolčejvesi, se je na pot pripravil v Celovec tožiti. Pa med potjo mu nekdo zagrozi: Ti si tudi bil pri seji, ko ste tako sklenili, če tožiš, boš še sam sebi sitnosti nakopal. To ga je odvrnilo. — Tako so skrbeli nemčurski velikaši za svojo občino in zatorej si bojo Slovenci druge slovenske može poiskali.

Iz Podkarnosa. (Slovensko petje.) Radostno potuje človek po lepem slovenskem starodavnem Gorotanu, s radostnim srcem slišiš tukaj pastirčke, tam plevajoče dekleta prepevati lepe, priproste slovenske pesmi, posebno obilno pa najdeš povsod lepih starih cerkvenih pesmi, ki še žalibog! niso zbrane do sedaj niti znane po vsej

slovenske zemlji. Marsikteri biser leži shranjen v ljudskih pesmih, bodi si v posvetnih, bodi si v cerkvenih, posebno v onih na čast Matere Božje, marsikteri biser pravim za jezikoslovca in za zgodopisca in za vsakega, komur je mar spoznati naš narod po šegah, običajih in po etičnem značaju. A tudi po teh pisanih livadah ljudskega pesništva in celo po svetej njivi cerkvenega slovenskega petja začel je vrag nemčurstva ljuliko sejati in ptuji osat posejati. Tužnim srcem sem slišal ne le tukaj doma, ampak tudi drugod po obližnji nemško petje po slovenskih cerkvah, pred trdo slovenskim ljudstvom, na cerkvenih korih, od katerih so donele skoz stoletja in stoletja lepe slovenske pesmi Bogu v slavo in Materi Božji na čast iz ust boljših naših prededov! Slovenci, vaši očetje so z mečem branili starodavni slovenski Gorotan proti ljutemu Turku ter s kervjo gnojili tla, na katerih prebivate sedaj Vi — ne pustite Vi prilizljivemu in zalezljivemu tujstvu vdomačiti se na Vaših tleh, na Vaših cerkvenih korih, na Vaših pokopališčih, kjer trohniijo kosti slavnih Vaših slovenskih očetov! Proč z nemškimi popevkami po slovenskih cerkvah, proč z nemškimi napisi raz grobnih kamenov in grobnih križev! Res je, Bog ume vse jezike — ali Vi jih ne umete, in med Vami naj se v vašej domačej slovenščini poje in Vaših slovenskih očetov in bratov spomin naj hranijo slovenski grobni napisi, kakor se enaka godi pri vseh narodih sveta! Vi pa, gospodje cerkveni predstojniki in voditelji krščanskega naroda slovenskega! ne trpite in ne dopuščajte, da bi kdo krožil po slovenskih cerkvah nemške pesmi, neumevne slovenskemu krščanskemu ljudstvu! saj ste Vi gospodarji v hiši Božje, ne pa kdo drugi, bodi si še tako napuhnen nemški organist; bolje je, da molčé orglje, nego da bi spremljevale nemško petje po slovenskih tleh. Kdor ima ušesa za poslušati, naj posluša!

Iz Diekš. (Spomina vredne slovensosti; toča; strela.) Tri znamenite nedelje smo mi tukaj na visokih Diekšah obhajali zaporedoma. Prva od teh 23. julija bila je primicija, ki so čast. g. Kolumban Urnik peli prvo novo sveto mešo. Zbralo se je mnogo ljudi iz bližnjih in daljnih krajev, in sicer tako, da je bila povsod gnječa, kamur si prišel. Bilo je navzočih 8 duhovnov; čast. gosp. Mihael Krofič so peljali v imeni dekana novo posvečenca iz farovža v cerkev, potem je bila v cerkvi slovenska pridiga in zunaj na pokopališču pa nemška. Po dokončani božji službi so šli svatje z godci k Šronci na primicijantov dom, kjer se je zbralo mnogo gostov in so bili veseli in židane volje. - Drugo nedeljo 30. julija je bilo navadno letno žegnanje ali sejm, bilo je letos proti drugekrati malo ljudi, posebno ker jih je deževno vreme odvrčevalo, čeravno sicer na Diekše pridejo široko in daleč vkupaj ljudi, že zavoljo krasnega razgleda in krasne cerkve. - Tretjo nedeljo 6. avgusta bil pa je krasen pogreb. Umerla je Ana Kasl, Potnikova, bila je iz družbe devic ali Marijnih služabnic. Ta družba obstoji še le tretje leto in šteje 18 družnic, in ravno to nedeljo so prvo spremile na blagoslovljeno zemljo; pogreb je bil krasen in slovesen, kakoršnega se Diekški farani nismo vi-

deli. — Toče tudi pri nas ne menjka; 31. majnika vsipala je tako debela, kakoršne stari ljudje ne pomnijo. Omlatila je Šenturh, Diekše, Tolsti vrh in Klošterske gore, na ozimini in sadju je veliko škodovala in tudi poznejši vetri, zatorej sadja ne bo veliko kaj prida. Sreča je bila le to, da je toča prišla brez vetra. — Strele letos dokaj znatno škodujejo; na den sv. Petra in Pavla je vdarila v Vovberskih gorah v Topcovo pohištvo in je do tal pogorelo, potem je v Perlačici ubila triletnega junca in vsekala v Šenturški turn, tu je zadela mali zvon, da je poknil. Potem 12. julija v Knežah v Bernikovo hišo, ki je tudi pogorela, in slednjič 21. julija zopet v Knežah v Brastrahovo pohištvo, ki je tudi do tal pogorelo. Zavarovan pa je Knežancev le malo kateri. Bog pomagaj!

Iz Podjunske doline. (25 letnica.) V Globasnici so č. g. fajmošter Albert Eichholzer slovesno obhajali spomin, da so bili pred 25 leti za mešnika posvečeni. Dne 10. avgusta — na god sv. Lorenca — je bila prijazna vas Globasnica prav lepo okinčana. Iz turna so vihrala bandera, postavljeni so bili slavoloki, križi ob potih in stezdah so bili z venci in trakovi okinčani, možnarji so pokali in ljudje so le vreli iz vseh kotov mične Podjunske doline. Starodavno podružnico sv. Heme, ki tako prijazno iznad visokega hribca v rodovitno dolino gleda, so si gosp. župnik izvolili za cerkev, v kateri bojo Bogu darovali daritev sv. meše v zahvalo za vse v 25 letih prejete dobrote in milosti, pa tudi Boga prosili, naj tudi v prihodnjic milostljivo gleda, blagoslovi in varuje nje in vse njihove farmane. Več kot 2000 ljudi se je bilo zbralo, 8 duhovnikov je jubilantno streglo pri sv. meši in domače pevkinje so pele tako lepo in ganljivo, da se je vse le čudilo. Pridigovali so čast. gosp. župnik Val. Legat iz Šotarevesi; sloveči govornik so razkladali butaro in plačilo duhovskega stanu in povedali v lepej besedi imenitne resnice, ktere so pretresle srca vseh pričuječih. Ob 1/2 1 je bilo cerkveno opravilo pri kraju in cela truma se je podala raz hribca v domači farovž v Globasnici; med potjo so nadelovali prav izvrstno Pliberški godci in pevkinje so prepevlyale slovenske pesmi. Pri obedu je bilo vse židane volje, pevkinje so pele, godci so godli in zdravice so se napivljale na vse strani. Gosp. župnik Eichholzer so rojen Nemec, pa so se učili in navadili slovenskega jezika tako, da prav zadovoljno in srečno živijo med Slovenci. Ne tisto hujskanje Nemcev na Slovence, ne tisto zaničevanje slovenskega jezika, ne tisto odrekovanje postavnih pravic, ne tisto silenje nemškega jezika v šole in kanclije: ne, ne to, temuč medjusobno spoštovanje, pravičnost in ljubezen napravi in ohranja zastopnost, mir, edinstvo in ljubezen med raznimi narodi našega cesarstva. Zatorej se je tudi napila zdravica vsem Nemcem, ki, kakor gosp. župnik Eichholzer, spoštujejo in ljubijo Slovence in jim privoščujejo postavne pravice. Gromoviti „živio“ je donelo po prostorni dvorani.

Bog ohrani, varuj in blagoslovi gosp. župnika Eichholzerja, njihove duhovne starše gosp. Albrehta in gospo Paprejevo in celo Globasniško faro! Živio!

Izpod Obirja. (Križi s šolami; Slovenci bodite možje!) Po novej šegi postavljajo šolske palače najrajši prav daleč od cerkve. Tudi za Galicijo so jo blizo četrtinko ure od cerkve v Krjancah postavili. Ta šola je za čisto slovenske otroke; ima tudi za učenika dva rojena Slovence, poduk pa je večidel nemški in celo molitev je bila nemška! Veliko prekarjenja in ostrih besed je bilo treba, da je podučeni dovolil slovensko molitev. Pa čujte! Gosp. podučitelj je jel z učenci neko brezverno, brezkonfesijsko molitev moliti. To pa je bilo vendar preveč: gosp. fajmošter so resno in moško zagrozili, da bojo tožili, ako se ne bode molil „Oče naš“ „in češčena si Marija“. To je pomagalo! Pa sitnostim še ni bil konec; zdaj je dobil krajni šolski svet in občinski odbor svoje težave. Oba ta odbora sta se ob enem zbrala in enoglasno sklenila, okrajni šolski svet v Velikoveci prositi, naj se v šoli več in bolj po slovensko uči in naj jim pošljejo take učeničke, ki bojo popolnoma zmožni slovenskega jezika. To so odborniki enoglasno sklenili v posebnej seji, pri kateri gosp. fajmoštra še zraven ni bilo. Pa kaj se zgodi: Odborniki obračajo, — gospod inšpektor ali nadzornik Thorinek pa obrne. Po vloženi prošnji pridrdra nekega dne gosp. inšpektor v Galicijo, pokliče gosp. načelnika krajnega šolskega sveta in gosp. župana in gre z njima v Krjansko šolo. Začne se ojštra (?) preskušnja; otroci so brali iz berila: „Die Kornähre“, kar so že tolikokrat brali, da jih to že več iz glave zna. Gosp. nadzornik so učence in šolo pohvalili, ker otroci tako dobro znajo ne samo slovensko, temuč tudi nemško, kar je tako sila lepo, koristno in potrebno. Ni torej treba, da se, kakor ste prosili, šola vaša prenaredi in da se vam postavijo drugi učenički; vse je lepo v redu in hvale vredno, naj torej v šoli vaše ostane vse, kakor je dozdej. Oba občinska namestnika, gosp. šolski načelnik in gosp. občinski župan, oba pozabita, kar so odborniki šolskega sveta in občinskega odbora enoglasno sklenili in podpiseta zapisnik gosp. nadzornika, da je v šoli vse prav in naj vse pri starem ostane. Sam večni Bog ve, ali sta pozabila ali pa sta se prestrašila, da je jima srce tako naglo v hlače smuknilo. Zdaj je med farani, ki so to zvedli, veliko jeze in prepira in oba odpadnika morata marsiktero grenko požerati. Vsi pravijo: Saj načelnik šolskega sveta in občinski župan po postavi nimata pravice, da sama sklepata in ravnata, — če pa sama vse storita, čemu smo pa odborniki, modrejši je, da odstopimo. Seveda se oba že za ušesmi praskata in je jima obema gotovo težko pri srečju, da sta s svojimi sosedi navskriž. Zatorej slovenski možje bodite možje, ne pa šalobarde; stojte za resnico, držite se postave, potem se Vam pa ni bati nikogar! Prav vesel moram povedati, da je čast. g. občinski tajnik R. v Galiciji pravi korenjak; akoravno zna dobro nemško, pa vendar ni pozabil, da ga je rodila slovenska mati. On je zvest Slovenec in Bog nam daj več taci domorodcev!

Iz Gornjega Roža. (Poštne zadeve.) V poslednjem „Miru“ je nekdo ojštro prijel pošto v Rožece. Res je, da imajo časniki nalogo in dolžnost, napake, ki se kje godijo, svetu naznanjati

in na rešeto devati, da se odpravijo. Pa vendar ima vse svojo mero in preoster nož se rad preotopi. Na pošti v Rožece se vsakemu rado postreže. Če prideš na drugi pošti ob enej, moraš čakati do dveh, ker ne oddajajo nobenega pisma in časnika pred po postavi odločenej uri. V Rožece pa, naj pridemo ob kateri koli uri, vselej dobimo, kar je našega. — Res je, da pismonoša ni zaprisežen in učen mož, pa je zvest, zanesljiv človek in zna tudi brati. Plačilo za to službo je tako burno, da se človek, ki se je malo kaj več naučil, za tak zaslužek ne more dobiti. Po mojih mislih je zadovolj, če je poštar sam pošten in zamožen mož, tega bi se mi držali, ako bi nam kaj šlo navskriž. — Da bi pa pismonoša liste in časnike v dotične hiše nosil, ni mogoče. Naše slovenske hiše so poletu večidel zaprte, nekatere so daleč v borstih ali gojzidih, tako da bi pismonoša moral zopet koga imeti, da bi mu pot kazal in po hišah ga vodil. Da se kaj narobe stori, to je povsod, in zavoljo malenkosti moramo potrpljenje imeti. Meni se dozdeva, da je tisti dopis kdo poslal, ki bi sam rad pošto dobil.

Iz Šmarjete v Rožnej dolini. Tudi v Šmarjeto pod visokim Obirjem je priromala tuja roba. Mi Slovenci — prosti kmetje — ne poznamo visokosti, smo le bolj tihi in ponižni. Tudi govorimo le našo materno besedo, nemščino le lomimo in jo komej razumemo. Pa priklatila se je tudi k nam tuja roba: visokost in nemčurija. Na lepo nedeljo je nek krčmar svojo novo popravljeno palačo odprl. Seveda so bili tudi godci, pa žalibog! skorej le sami; povabljeni, večidel „nobel“ ljudje, niso hotli priti, prostih kmetov pa tudi ni bilo, in ti se še zdaj te oštarije le bolj ogibljuje: „Tica, ki visoko frka, nizko obsedi.“ — Morebiti da bode še marsikdo skusil, da so te besede resnične. Na Kočuhi je gosp. J. W. 27. avgusta napravil ples ali raj — kaj pa še: „Gesellschaftsball“ in je svoje vabilo razposlal daleč okoli, pa povabil same Nemce, na svoje slovenske brate in sode pa je pozabil. Njegova „Einladung“ je skoz in skoz le nemška! Kako lahko pa tudi kako lepo bi to bilo, ako bi se „Vabilo“ napravilo tudi po slovensko! V slovenskej Šmarjeti najpopred slovensko, zraven pa tudi nemško; to bi veselilo Slovence, pa tudi ne žalilo nobenega poštenega Nemca. Škoda, da sicer pametni in vse hvale vredni možje tako narobe delajo in sami sebe v medoče bijejo: Slovenci! ne zasramujte svoje matrne besede!

Izpod Dobrača. („Freie Stimmen“ in „Kmetški prijatelj“ — Pilat in Herodež — prijatelj.) Po naključbi so mi prišle v roke „Freie Stimmen“, ki v Celovcu izhajajo, in na glas sem se moral zasmejati čez to, kar sem bral v tem časopisu. „Fr. St.“ so dosihmal sovražile vse, kar je slovenskega, in so v eni sapi, to je, v vsakem listu svetu trobile, da koroški Slovenci ne zastopijo slovenščine, da ne znajo brati in ne razumejo slovenskih bukev; zato tudi Slovencev na Koroškem niso imenovali in jih ne imenujejo „Slovenec“, temuč jim dajejo zaničljivo ime „Wenden“, za kar Slovenec še besede nima. Zdaj pa čujte in strmite! „Fr. St.“ so se naenkrat spoprijaznile s slovenščino, priporočajo nek slovensk štajerski list „Kmetški pri-

jatelj“ in obetajo, da bodo ta list koroškim kmetom pošiljali na ogled. „Kmetškega prijatelja“ še nikoli nisem videl in ne poznam ga; pa lep ptič mi mora biti ta novi list, da se pajdaši z „Fr. St.“ Pregovor pravi: „Povej mi, s kom se obhodiš in povedal ti bom, kdo si.“ Ta list mora ravno tako služiti laži-liberalizmu, kakor „Freie Stimm.“; mora ravno tako smrtno sovražiti krščansko vero in resnico, cerkev božjo in duhovenstvo, mora ravno tako nasprotovati slovenskemu narodu in njegovim pravičnim tirjatvam, kakor glasovite „Fr. St.“ Akoravno se oblači v ovčjo obleko in se priliznjeno imenuje „Kmetškega prijatelj“, v resnici je zgrabljiv volk, odpadane od krščanske vere in slovenskega rodu ter najhujši sovražnik vernega slovenskega ljudstva. Lepa tovaršija to — „Freie Stimmen“ in „Kmetški prijatelj“! Kdo se ne spominja tukaj besed sv. pisma: „Herodež in Pilat sta postala prijatelja tisti den; zakaj popred sta si bila v sovrastvu med seboj?“

Iz Črne. (Cerkvena svečanost; sejm; tatvine.) Tudi pri nas na goratih višavah ne menjka tacih petelinov, ki pojó, da je streljanje ob cerkvenih godih nevarno in abotno; da je modrejši, denar kakor si bodi zagnati, kakor za smodnik ali purbel kaj dati. Pa naši fantje so vrli korenjaki in se ne vsedajo na limance, ktere jim nastavlja brezverni liberalci. Tako so spet zbrali za smodnik in se je god našega patrona sv. Ožbolta dokaj lepo in slovesno opravljal. Bil je v nedeljo - 6. avgusta - slovesen obhod s svetim Rešnjim Telesom in po tem velika peta meša. Možnarji so gromeli in oznanjali naše sveto opravilo raz visokih planin slovenskim bratom tam dolej v mičnih dolinah. Čest in hvala takim farmanom, ki dajejo Bogu, kar Bogu gre! — Na sv. Ožbolta den smo imeli tudi sejm, ki se je dobro obnesel. Bilo je veliko kupcev na živino. Krave so se dobro prodajale od 50 do 70 gold. in voli par po 200 do 250 gold., in tudi ovce so še dobro šle v denarje. Kramarji so tudi dobro tržili za nove obleke na zimo. Menda pa še celo takih ni menjkalo, ki imajo velike mauhe in dolge prste. To je že navada po sejmi, da se taki tički od daljnih krajev priklatijo in kupujejo, kjer le kaj zmakniti morejo. In še celo na njivah imajo taki rovarji opraviti, da si življenje dobijo. Tako se slišijo glasi pri nas in okolici.

Iz Trziča na Kranjskem. (Pocimbrani Slovenci.) Časniki so nekdanj oznanjali, da Trzičani nočejo biti Slovenci, timveč sinovi starih Cimbrov. Čujte no! kako se ti pocimbrani Slovenci lepo obnašajo. 1. avgusta počastil je naš trg visokorodni in prečastiti gospod deželni predsednik gospod A. Winkler s svojima dvema hčerkama. Spoznali ga niso popred, dokler se ni pri uradnih oglašil. Pohodil ali obiskal je davkarijo, sodnijo, župana ter duhovnijo. Opoldne so se mu šli predstaviti učiteljstvo in davkarski uradniki in gotovo bote mislili in vsak bi pričakoval in kar bi se spodobilo, da bi bil župan na čelu srenjskega odborništva prvi, ki bi se šel pokloniti tako visokemu gospodu. Pa motiš se zelo dragi bralec! Župan tukajšni v veliki zadregi se ide posvetovati k svojemu podžupanu P., trdemu Korošču, tedaj Vašemu rojaku, gospod urednik. Ta

mož tukaj veliki zvonec nosi in močno v germanski rog trobi. A kako sta se mislila ta dva moža predstaviti gosp. predsednika? Pomislite in strmite! Ne v črni obleki ampak g. P., kar v navadni obleki, katero nosi, kadar gre k sv. Ani v rudokop. G. župan seveda ravno tako, samo mesto klobuka kapico na glavi in glacé-rokavice. In tako našemljena sta čakala g. predsednika, ki je bil takrat ravno v duhovnji. Ker se pa jima je zdelo predolgo čakati, sta se pomenila med seboj, da tako nimata nič z g. predsednikom govoriti, se počasi spravita domu, pustivši svoje vizitkarte pri Železnikarju, kjer je gosp. predsednik bival. Da je to velik madež in blamaža tržiških grmanov (?) se vsak lahko sam misli. Kaj si je pač vis. gosp. predsednik mislil o taki napčenosti, nam ni znano. Kako omiko so pokazali ti gospodje, ve že ves slovenski svet in kdor se je mislil kaj priučiti, naj le pride sem pod Ljubelj v Tržič k županu in njegovemu srenj. odborništvu!

Krems (na dolnjem avstrijskem.) Tukaj bivajoči Slovenec gosp. Radivoj Poznik, c. kr. inženir, se je silno potrudil pridši v ta nemški kraj, zvediti za slovenske rojake. Bilo mu je vendar mogoče tri gospode slovenskega rodu najti. Podaril je ta gospod vsacega z mnogimi lepoznanstvenimi berili. Naročil se je na mnogovrstne časnike iz naših slovenskih krajev in jih odstopil svojim sorojakom. Škoda, da ni zdaj mogoče, da opravlja ta gospod svoj posel na slovenski zemlji, bil bi velika podpora. Želim, da Bog da drugače.

Kaj dela politika.

Vsa politika se v Avstriji suče okoli potovanja presvitlega cesarja in preslavne cesarske rodovine. To potovanje ima pred vsem vojaške namene; potem pa kaže tudi, da se presvitli cesar kot junaški vitez ne boji lahonskih petard in bomb in da se trdno zanaša na svoje zveste narode. — 4. septembra sta se odprla deželna zbora - gališki in kranjski - vsi uni deželni zbori so pa sklicani na 26. septembra; le malo časa je odmerjeno za delovanje deželnih zborov; kajti proti koncu oktobra začnete delati delegacije in meseca novembra državni zbor. — Levičarji se med seboj ravsa jo, in kavsajo. Dr. Fischhof, ki stanuje blizu Celovca, in baron Walterskirchen, sta hotla osnovati novo nemško stranko, ktera bi se bila spomirila in sprijaznila z drugimi narodi. Pa „Herbstovci“ nočejo od pomirjenja nič slišati in zavoljo tega je navstal med Nemci hud prepir.

Na Nemškem med papežem in cesarjem še ni konec prepira; cerkev še vedno nima svojih pravic. Znani gosp. Schlözer se je vrnil k papežu v Rim.

Na Francoskem je zdaj za cerkev in katoličane najhujši. Spodili so skorej vse mnihi in nune, vrgli iz ljudskih šol ves krščanski nauk in jeli so cerkve ropati in križe ob potih poderati. Božji mlini melejo počasno, pa drobno!

V Švici so liberalci tudi vpeljali brezverne šole, ljudstvo pa se resno poteguje za krščanske šole in bode prej ko ne tudi zmagalo.

V Rimi so sv. oče Leo XIII. obhajali svoj god; darovali so 16.000 lir za rimske uboge. — Kralj Humbert se neki mrda, ker cesar Franc Jožef odlaša njegovo obiskanje povrniti in priti v Italijo.

Na Angleškem je velik strah pred Irci, ki nočejo več nositi angleškega jarma. Celo policaji nočejo več bogati in Irce loviti. Kaže se, da ne bo pravde konec, preden ne dobijo Irci svojega parlamenta ali državnega zbora.

Na Ruskem je sicer vse nekako čudno tiho in tudi od priprav za kronanje se nič več ne sliši; osem belim celakom, ki so bili pripravljeni za cesarski voz pri kronanji, je bilo v hlevu zavdano.

Turški sultan je bil prisiljen plesati, kakor so mu Angleži zagodli. Obljubiti je moral 6000 vojakov poslati v Egipt Angležem na pomoč in Arabi paša za puntarja razglasiti.

V Egiptu angleški general Wolseley egipčano hudo seka; bilo je že nekaj bitev, v katerih je zmagal; tudi zveški kanal imajo Angleži v svoji oblasti. Iz Angleškega je tam 12.000 vojakov in celo iz Indije so jih nekaj poklicali. Čudo, da drugi vladarji mirno gledajo, kako se Anglež v Egiptu razširja in vseljuje. Ali pa je mar že sklenjeno, kako se bode Turčija na kose raztrgala in razdelila.

Gospodarske stvari.

Kaj je storiti meseca oktobra.

Zdaj naj se njive pognojé in preorjé. Proti koncu tega meseca naj se spravi vse korenstvo, kar ga je še na polji. Po travnikih naj se zdaj še pase, če ni preveč deževno. Kar se živine nameni za pitanje, mora se začeti zdaj pitati. Raz vertov naj se konec tega meseca vse spravi, kar ne ostane čez zimo na njih. Zelje naj se poreže v lepem suhem vremenu. Repa, pesa in korenje se v zemlji najbolje ohranijo. Grozdja nikar preveč ne jej, pa tudi mošta preveč ne pij, da ti ne bo škodovalo. Na travnike napeljuj vodo. Bučelne panje varuj mokrote. Glej posebno, da si v lepih dnevih dosti stelje za zimo napraviš.

Za poduk in kratek čas.

(Konec.)

Ja zares, gledal sem, strmél in se čudil! Solnce nagibalo se je že proti večeru in žarno obsevalo in poljubovalo v nebo kipeče velikane: Ošovo, Peco in Uršulogoro; - žarili so se vrhunci Žolcpaških gor, - svetil se je gorenski očak Triglav. Hvaležno ozrl sem se proti nebu in vzdihnil: „Oj vi tisočletni stražniki ob mejah slovenskih! Pod teboj, Triglav! prebiva rod slovenski, ki je s krepko roko raztrgal spono tujeja in potujčenega nasilstva! - Pod vami, Žolcpaške planine! šumi bistra Savinja, ki oživlja in krepča Štajerske brate k žilavi in vstrajni obrambi svojih pravic! In vi slovensko-koroški velikani ste in bodete jekleni in čvrsti brambovci onemu narodu v Gorotanu starodavnem in staroslavnem, ki je nekdaj volil svoje slovenske vojvode

na polju Gospèsvèškem, ki je nekda j tirjal in prejemal pravico v domačem slovenskem jeziku, ki je nekda j za časa Turkov in drugih divjakov dajal kri in življenje in blago za rešitev goraté in drage svoje domovine, ki pa sede j ob javnih potih in cestah ima nemške ka žipote, nemške šole in urade! Tukaj tedaj sem videl tiste slovenske gorè, na ktere me je vabilo srce. Gledal sem krasno Savinjsko dolino tja notri do starodavnega rimskega in slovenskega Celja. Ali sedaj je tudi to preljubo mestice „nemško“, vsaj tako kričijo in trdijo tisti patroni nemške „Celjanke“ in menda tudi „Kmetkega prijatelja“ (v ovčji obleki). - Škoda! da jim je visoka vlada prepovedala tisti njihov „Parteitag“, ond i bi ti „Velikonemci“ gotovo izvalili tistega „bav-bav“, kteremu pravijo „nemštvo je v nevarnosti“, kakor so to nekda j poskusili Vicko Draganovi Vrbovčani, ki so posadili kobilo na tikvo ali bučo, da bi izvalila zajca.

Na Kamnu tam gori na Smrekovcu, ki loči Koroško od Štajerske, zapisal sem si pa ta-le zdravilni list ali recept v svojo popotno knjižico: C. kr. vlada sama oskrbuje nam slovenskim Korošcem nemške in slovenske napise; in to se je zgodilo že pod prejšnjo nemško-liberalno vlado. Presvitli cesar sami so djali: „Jaz hočem mir imeti med svojimi narodi.“ In sedajna grof Taaffe-jeva vlada je izrekla pri svojem nastopu: „Slovani ne smejo se pritiskati na steno.“ Ta sedajna vlada kaže to tudi v djanji, kajti mi Slovenci smo dobili od ministra za pravico dr. Pražaka ukaz, ki vele va sodnijam v slovenskih in jezikovno mešanih (pri nas na Koroškem tedaj slovensko-nemških) okrajih, da morajo sprejemati v slovenskem jeziku vložena pisma in da jih morajo tudi reševati. Ta ukaz ministra za pravico velja tudi za nas koroške Slovence, kakor to priča razsodba slovenske vloge v Pliberku in Železni Kaplji.

Prašam tedaj: Če c. kr. gosposka sama oskrbuje nemške in slovenske napise ter s tem priznava našo ravnopravnost z našimi nemškimi sosedi, od kod tedaj edino in samo nemški napisi na ka žipotih, ljudskih šolah, občinskih uradih itd.? Kolikor mi je znano, so v Libučah, Možici in Črni slovenščine zmožni in tudi narodni župani, to se pravi Slovenci; vem tudi, da je večina občinskega zastopa, kakor tudi z nezdatnimi izjemami vse prebivalstvo v vseh teh treh občinah edino le slovenskega jezika popolnoma zmožno. Zakaj ne oskrbite tedaj nemških in slovenskih napisov, ktere vendar le mora plačati blagajnica slovenske občine? Bodite možje, slovenski korenjaki, in ne dajte se za nos voditi od nemško mislečih in slovenski kruh ljubečih občinskih pisarjev.

„Kdor zaničuje se sam,
Podlaga je tujčevi peti.“

Mrak vlegel se je na zemljo, zemljo slovensko, hranil sem zdravilni moj list in pogledal z mokrim očesom na zemljo Koroško. Urno sem ustal in stopal dalje prepeva je narodno pesem:

„Pojdmo na Štajarsko,
Gledat kaj dela jo.“

Smešničar.

Pred 82 leti se je Apolonica, priletna devica, napravljala na hohcet čez Dravo v Golšovo. Mraz je bil skoraj tako hud kakor pred lanskim; torej se je le z veliko težavo dalo čez Dravo prepeljati. Ko se hoče nazaj vrniti, bila je na mesto vode videti le ledena odeja; torej je bila prisiljena v Humčah pri Juriju za nekaj dni ostati. Ko pa vidi, da mraz le vedno hujše pritiska, poda se po ledu črez zmrznjeno Dravo. Srez se Apolonici pod nogo nekoliko vdere in jej črevelj raz noge potegne, ona pa še tega tedaj ni čutila, pa od strahu se je vsa tresla. Ko se jej je bil doma nar hujši strah že nekoliko polegal, še le vidi, da nima črevelja na enej nogi. Na ves glas začne jokati: „Oh črevelj, črevelj, moj novi črevelj!“ Bilo pa je veliko mamice iz sosedske pri Apolonici zbranih, ki so bile vesele, da jo še vidijo živo. Vse jo z enim glasom tolažijo: „Oh Apolonica gmetna bodi, da si le življenje rešila.“ Ona jim pa na to hitro in ježno odvrne: „E, naj bi bilo življenje kjer hoče, da bi jes le moj novi črevelj imela.“

Kaj je novega križem sveta?

* (Slovenci posluh!) Presvitli cesar pridejo v petek ob 5 uri popoldne v Celovec. Sprejem na kolodvoru bode neizrečeno slovesen. Po cesti od železnice do deželne ga grada v mestu bo jo stala društva lepo po vrsti rastavljena. Tudi so postavljeni slavoloki in hiše so okinčane z venci in banderi. Ob 1/2 8 zvečer velika baklada in petje. — V soboto bo jo se predstavljali vsi uradi posvetni in duhovni in vsa društva. Ob 1 grejo cesar na novi trg statu vo cesarice Marije Terezije ogledovat; potem mestno ljudsko šolo, ljudsko kuhinjo in druge naprave po mestu. Ob 4 se peljejo cesar k Franc Jožefovim napravam na Križnej gori, kjer bo ljudska veselica in strelanje na tarčo. Zvečer ob 1/2 8 se prične občna razsvitljava in cesar se bo jo po mestu vozili. — V nedeljo se podajo cesar ob 8 v stolno cerkev k sv. meši, ktero bo jo brali premil. gospod knezoškof. Od 9 do 11 bo jo avdijske, to je: presvitli cesar bo jo zasliševali prosivce in prejemali prosivna pisma. Ob 11 bo jo ogledovali kasarne in druge hiše in slednjič se odpeljejo v Vetrinj ogledovat žl. Moro-vo tovarno. Zvečer ob 6 se popeljejo v Porače, kjer bo jo na jezeru veselice in ob 7 se bo jo po vseh hribih in gorah zažgali veliki kresi. — Ponedeljek ob 6 zjutraj se odpeljejo cesar proti Belaku, kjer se bo jo le kratko — menda eno uro — mudili. Potem se nastopi pot proti Trbižu, odtod v Naborjet in slednjič skoz Rajbl črez Predil v Bovec, kjer črez noč ostanejo.

Slovenci! naj oznanjajo kresi po vaših slovenskih gorah, vaša slovenska bandera, vaši slovenski klici: živio! slava! — naj vse to oznanja, da čestite in ljubite svojega presvitlega cesarja, da ste mu zvesto in nepremakljivo udani, in da ste pripravljeni za Njega dati kri in življenje!

* Na Koroškem smo imeli meseca avgusta skoraj vsaki drugi den dež in hladno; me-

sec september se je lepo podal: „sv. Ilji hajdo pili“ in res ima zgođej vsejana hajda že robine. Krompir in fizol gnijije in sirk nekaj zaostaje, po nekterih krajih ga črv mori. Otave je precej, pa spraviti jo je težava. Pa topel september mora še vse popraviti. — Od Brež do Pontabla je zdaj vse živo, vse dela in ravna, da bi vsi presvitli cesarja spodobno in slovesno sprejeli. Res Nemci in Slovenci so vsi vneti ljubezni in udanosti do cesarja. — Toplice se praznijo, šole kličejo študente in ž njimi tudi starše spet v mesta. Mesta, ki so dozdej bolj prazna in mrtva bila, se spet polnijo in oživljajo. — Varujte se nezrelega sadja v mesto donašati, da kazni ne zapadete! — Morivcu, ki pred 10 - 12 leti neko žensko v Rojah umoril, so za petami. — Bivšemu državnemu poslancu Otič-u je skedenj pogorel; bil je s vsem zavarovan. — Une dni je v Hodišah in Humbrzu toča šla, pa ni škodovala. — Na Zgornjej Beli v Meljskeji dolini se Nemcem hlače tresejo; kajti tri gospodje berejo slovenske časnike in govorijo slovenski! — 20. avgusta je Drava nekega neznanega moža pri Polani na suho vrgla. — V Svincu so davkarja okradli. — Pri Zgornjem Dravburgu so izkopali kosti, pravijo, da so kosti Turkov, ki so nekdej po Koroškem ropali in požigali.

* Na Kranjskeji Krki je strela udarila v kozele ali stugi; pogorel je do tal; sreča, da je proč od drugih pohištvev. — Na Gorenjskem je zadnjega avgusta vdručič sneg pobelil gore in naliivi so napravili po več krajih povodenj, ki je Rudolfovo železnico blizu Dovjega poškodovale. — Okoli Borovnice medved škodo dela; strgal je volička in opraskal kravo. — Na Gorenjskem med Kranjsko goro in Dovjem se vedno vlačijo cigani in nadlegujejo sitno prebivalce.

* Na Štajerskem v Gornjem gradu je deželno namestništvo v Gradcu prepovedalo pri veselici igrati igro: „Nemški ne znajo.“ Čuda! na Kranjskem so jo pa že večkrat igrali. — Notar Rudl, ki je nekdej bil notar na Koroškem v Šent Mohoru, dela zdaj v Marenbergu na vse kriplje zoper Slovence! — V Celju so nemškutarski pobalini slovenske učitelje, ki so imeli konferenco, očitno na ulici zasramovali! — Na Štajerskem so se utopili en fant in dve deklici; starši, pazite na svoje otroke! — Slavni rodoljub, preč. gospod Žuža Anton, nadžupnik, častni korar, vitez Franc Jožefovega reda in dekan v Laškem trgu obhajajo letos dijamantno sv. mešo; posvečeni so bili za mešnika 24. septemb. 1822. — Zibnil, da nihče ne ve kam, je 6letni fantič M. Potiska v Makolskeji fari, potem 12letni sin M. Dvoršakov v Zamarkovi v Slovenskih goricah. Bil je v sv. Lenart poslan z desetakom užitnine plačat, pa ga ni nazaj. Davka ni plačal. — Blizu Ptuja so nekega Čebula iz Guštanja ubili in oropali.

* Na Goriškem v romarskeji cerkvi na Berbanu je nekdo podaril zelo lepe voščene sveče. Duhovniku se pa te sveče pretežke zdejo. Ko se ena prereže, vidijo sam dinamit! Kam sega irendentarska hudobnost!

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Č. g. Soko Jože, vpokojeni fajmošter, bodo v Železni Kaplji obhajali ta mesec zlato mešo; milostljivi knezoškof so pripoznali njih velike zasluge v pastirovanji in njih posebne dobrote za „Marijanišče“ s tem, da so zlatomešnika imenovali za duh. svetovalca. Slava!

Č. g. Karpf Val. je imenovan za farnega oskrbnika v Tinjah; č. g. Jereb Jože za provizorja v Vogrčah; č. g. Guggenberger Franc, za stolnega kaplana v Celovci; č. gosp. Hain Jože za provizorja v Šmarjeti v Reichenavi in č. g. Aplen Andr. za kaplana v Sveče.

Č. g. Sengthaler Jan., fajmošter v Dropoljah, je stopil zaradi bolehnosti v začasni pokoj.

Loterijni srečki

od 26. avgusta.

Gradec	85	33	86	34	67
Dunaj	54	80	9	22	20

Dunajska borza

dné 6. septembra.

Papirna renta	77	gld.	85	kr.
Sreberna renta	77	"	35	"
Zlata renta	95	"	50	"
1860 državno posojilo	130	"	75	"
Akcije narodne banke	828	"	—	"
Kreditne akcije	324	"	30	"
London	118	"	70	"
Srebro	—	"	—	"

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velkovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Trg		Belak		Pliberč	
	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
Pšenica . . .	3 83	3 85	3 65	3 96	4 25	4 05	4 20	3 88								
Rž . . .	2 76	3 20	2 55	2 80	2 80	2 70	3 —	2 59								
Ječmen . . .	2 23	2 80	2 15	2 44	—	2 50	2 40	2 19								
Ajda . . .	3 11	—	2 70	3 23	—	—	2 80	2 69								
Oves . . .	1 61	1 56	1 55	1 40	1 28	1 50	1 90	1 44								
Proso . . .	—	—	3 —	—	—	—	—	—								
Ber . . .	5 29	—	4 15	4 88	5 —	—	5 40	5 12								
Turšica . . .	3 34	—	3 —	3 53	2 85	3 55	3 30	3 44								
Grah . . .	5 49	—	—	—	—	—	—	—								
Leča . . .	—	—	5 50	—	—	—	—	5 09								
Bob . . .	—	—	—	—	—	—	—	—								
Fižol bel . . .	—	—	—	—	—	—	—	—								
" rudeč . . .	—	—	—	—	—	—	—	—								

Pondeljek po angeljskeji nedelji je bil velik sejm v Pliberči. Živine, posebno ovec je bilo veliko; ovec kakih 4 do 5000. Vse so se razprodale, najslabših par po 8 do 9 gld., najboljših po 18 do 19 gld. To je škoda, da se živina vsake sorte prezgodaj na prodeji postavi, lepe živine torej čedalje bolj zmenjuje. Na Celovškem trgu se proda kilo govejega mesa po 52, telečjega po 56 do 60, svinjskega po 80 kr. (Uno kakor v števil. 15.)